

pede, kæmpede vi, indtil vi sejrede og naaede til Sejren derved, at det daværende Ministerium med Grev Frijs-Frijsenborg i Spidsen som Chef truede med at tage sin Afsked, dersom ikke Landstinget fulgte Folketinget og ham i at stemme for Valgmenighedslovsforslaget. Men Rørdam vil være i Folkekirken, uagtet han *ikke* deler Folkekirkens Opfattelse og Folkekirkens Tro og derfor vil have et nyt Ritual, der stiller ham paa en anden Maade.

Det var jo Rørdams oprindelige Standpunkt, at han ikke vilde nøjes med at faa sit Ritual anerkendt for sin egen Menighed, men han vilde, som jeg sagde før, have det indført ogsaa i Folkekirken. Dette Standpunkt kom han fra senere under Indflydelse af sin politiske Raadgiver og Vejleder, det ærede Medlem Hr. Povlsen, som jo i denne Sag har staaet paa hans Side hele Tiden. Uagtet han altsaa til syvende og sidst udtalte, at han betragtede sig som staaende med sort Kokarde, hvis han søgte Anerkendelse for sit Ritual alene for Ryslinge, gav han dog efter og indsendte Begering om, at han maatte faa dette Ritual anerkendt for Ryslinge Menighed alene. Det er altsaa ikke sket, og nu er Forholdet saaledes dette, at han ikke længere er Valgmenighedspræst i Folkekirken.

Nu kommer altsaa det store Spørgsmaal: Hvad saa? Hvad vil nu ske? Der har været slaaet paa, at Rørdam staa paa den evangelisk-lutherske Grund. Det kan jeg ikke se. Hele hans Stilling har ikke noget hverken med det evangeliske eller med det lutherske at bestille. Spørgsmaalet bliver da nu, om han kan benytte sig af den Udvej, der er aabnet her i Danmark, idet det danske Folk jo har været frisindet og i mange Retninger skabt Udveje for Tilknnytning til Folkekirken baade ved Sognebaandsløsning og ved Loven om Valgmenighedens Dannelselse og ved Tilslutning mellem Folkekirken og de evangelisk-lutherske Menigheder. Disse har jo faaet Adgang til Folkekirkens Prædikestole og Adgang til det forrette Daab og Nadver i Folkekirken, ligesom Folkekirkens Præster har en lignende Tilladelse til at benytte de andres. I 3die Afsnit af Loven om Sognebaandsløsning og om Brugen af Kirker staa i § 14: „Naar en Præst, en residerende Kapellan, en Andenpræst eller en Distriktspræst for et udskilt Sognedistrikt ønsker Adgang for en Præst ved en evangelisk-luthersk Frimenighed her i Riget til at holde Guds-tjeneste og til i Forbindelse hermed at udføre Daab og Altergang i Kirkerne i hans Pastorat, kan Biskoppen meddele Tilladelse

hertil, saafremt han efter de fra Frimenighedens Præst modtagne Oplysninger om Frimenighedens Lære og Ritus saavel som efter sit Kendskab til Frimenighedens Forhold til Folkekirken i det hele ikke skønner, at der er Grund til at nægte den. Tilladelsen kan naar som helst tilbagetages af Biskoppen. Biskoppens Afgørelse kan indankes for Kirkeministeren.“ Det er altsaa Biskoppens Afgørelse, der først skal indhentes, men den kan saa indankes for Kirkeministeren. Nu staaer det saaledes for mig, at da Pastor Rørdams Daabsritual ikke er anerkendt, kan han saamen med den Menighed, der nu samler sig om ham, sikkert ikke regnes til den evangelisk-lutherske Menighed, og jeg tvivler noget om, hvorvidt de evangelisk-lutherske Præster vil benytte ham i deres Kirker med hans særegne Ritual, som ikke er autoriseret, idet de andre helt følger Folkekirkens Ritual og slutter sig dertil uden paa noget Punkt at tage Afstand derfra. Det er jo noget, som det bliver Ministerens Sag at afgøre, efterhaanden som Forholdene nu udvikler sig og det Spørgsmaal er klaret, hvorledes Rørdams Menighed vil stille sig, efter at han er traadt ud af Folkekirken og Anerkendelsen som Præst i Folkekirken er frataget ham.

Disse Bemærkninger har jeg villet fremsætte, for jeg staaer i fuldstændig Uoverensstemmelse i dette Spørgsmaal baade med det ærede Medlem Hr. Povlsen og med det ærede Medlem Hr. J. Jacobsen, som ellers er min politiske Meningsfælle. Her maa enhver jo følge sin egen Overbevisning. Da jeg i henved 30 Aar har været Medlem af Ryslinge Valgmenighed og har været baaret aandelig talt af den levende Forkyndelse, som har lydt der før, og som den nuværende Forkyndelse er i fuldstændig Strid med, ser jeg nu med Sorg, at Menigheden er sprængt, at der i nogle Aar har været to Valgmenigheder, at den Valgmenighed, der staaer under Rørdams Ledelse, for Præstens Vedkommende har mistet sin Anerkendelse, og at det er uvist, hvorledes Menigheden selv er stillet.

Før jeg slutter, vil jeg sige et Par Ord om det Spørgsmaal, som er paa Dagsordenen, nemlig Forslag til Lov om Nedsættelse af et Udvalg angaaende Forholdet mellem Stat og Kirke. Dette Forslag er kommet til Verden meget for tidligt, og jeg ser ikke, at der var nogen Grund til at fremsætte det nu. Det er nu fremsat, men jeg ser ikke noget Haab om, at Nedsættelsen af et saadant Udvalg vil føre til noget Resultat. Jeg mener, at vi Folketingsmænd overhovedet slet ikke har faaet noget Mandat